

**PROTOKOL INTERVENCIJA U
SLUČAJEVIMA NASILJA U
PORODICI ZA
GRAD MOSTAR**

Mostar, desembar 2019.

SADRŽAJ:

UVOD.....	2
PRINCIPI.....	3
POTPISNICI PROTOKOLA.....	4
GRAD MOSTAR.....	4
POLICIJSKA UPRAVA MOSTAR.....	4
USTANOVA CENTAR ZA SOCIJALNI RAD GRADA MOSTARA	6
JZU DOM ZDRAVLJA.....	6
ZAVOD ZA ŠKOLSTVO MOSTAR.....	7
UDRUŽENJE „ŽENA BIH“ MOSTAR.....	8
ZAVRŠNE ODREDBE.....	10
UPITNIK ZA PROCJENU RIZIKA ZA SIGURNU	11

UVOD

Nasilje u porodici je složen i višedimenzionalan društveni problem, čije rješavanje zahtijeva multidisciplinarni i multisektorski institucionalni pristup i intervenciju stručnjaka različitih profila. Uspješno suzbijanje i prevencija nasilja u porodici zahtijeva aktivnu ulogu društva u cjelini, a prije svega državnih organa i institucija, koje su zakonom određene kao subjekti zaštite (policija, centar za socijalni rad, zdravstvene ustanove i pravosuđe). Zbog aktivne uloge i adekvatnog odgovora u rješavanju porodičnog nasilja, neophodno je razvijati nove i jačati postojeće kapacitete, ne samo institucija subjekata zaštite nego i svih drugih ustanova i aktera koji mogu doprinijeti prevenciji nasilja u porodici, kao što su to odgojno-obrazovne ustanove, mediji, lokalna zajednica itd.

Pojam (definicija) nasilja u porodici i krug osoba, koje uživaju zaštitu, propisani su Zakonom o zaštiti od nasilja u porodici ("Službene novine FBiH" broj 20/13) i Krivičnim zakonom FBiH (Integralni tekst, ("Službene novine Federacije BiH", br. 36/2003, 21/2004 - ispr., 69/2004, 18/2005, 42/2010, 42/2011, 59/2014, 76/2014, 46/2016 i 75/2017)).

Zakon o zaštiti od nasilja u porodici definiše nasilje u porodici: "Nasilje u porodici postoji ukoliko postoje osnove sumnje da su učinjene radnje kojima član porodice nanosi fizičku, psihičku ili seksualnu bol ili patnju i/ili ekonomsku štetu, kao i prijetnje koje izazivaju strah od fizičkog, psihičkog ili seksualnog nasilja i/ili ekonomske štete kod drugog člana porodice. "

U periodu od juna 2019. do decembra 2019. godine Udruženje „Žena BiH“ je pokrenulo inicijativu izrade i usvajanja Protokola intervencija u slučajevima nasilja u porodici u općinama: Jablanica i Neum, te Gradu Mostaru.

U Radnu grupu za područje Grada Mostara imenovani su predstavnici/ce sljedećih institucija:

1. Policijska uprava Mostar
2. "Centar za socijalni rad Grada Mostara"
3. JZU Dom zdravlja Mostar
4. JZU Dom zdravlja Stari Grad
5. Zavod za školstvo Mostar
6. Udruženje "Žena BiH" Mostar.

Radom i zalaganjem Radne grupe uspostavljeni su referalni mehanizmi na osnovu kojih će se adekvatno, usmjereno i sveobuhvatno djelovati na unapređenju zaštite i pomoći žrtvama nasilja u porodici, kao i na hitno i efikasno rješavanje slučajeva nasilja u porodici. Krajnji rezultat zalaganja Radne grupe jeste izrada „*Protokola intervencija u slučajevima nasilja u porodici za Grad Mostar*“ (u daljem tekstu Protokol).

Ovaj Protokol se temelji na važećim zakonskim i podzakonskim aktima, odnosno:

- Zakon o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini („Službene novine BiH“, broj 32/10)
- Ustav F BiH ("Službene novine FBiH", br.1/94, 013/97, 16/02, 22/02, 52/02, 63/03, 9/04, 20/04, 33/04, 71/05, 72/05 i 88/08)
- Krivični zakon F BiH ("Službene novine FBiH", br.36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11, 59/14, 76/14, 46/16, 75/17)
- Porodični zakon FBiH ("Službene novine FBiH", br.35/05, 31/14),

- Zakon o zaštiti od nasilja u porodici FBiH (“Službene novine FBiH”, br.20/13)
- Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodica sa djecom FBiH (“Službene novine FBiH” br. 36/99, 54/04, 39/06 i 14/09)
- Zakon o krivičnom postupku FBiH (“Službene novine FBiH”, 35/03, 37/03, 56/03, 78/03, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 09/09, 12/10, 08/13, 59/14)
- Zakon o parničnom postupku F BiH (“Službene novine FBiH” br. 98/15), Zakon o advokaturi FBiH (“Službene novine F BiH” br. 40/02, 29/03, 18/05, 68/05)
- Strategija FBiH za prevenciju i borbu protiv nasilja u porodici (2013-2017)
- Pravilnik o načinu i mjestu provedbe zaštitne mjere obaveznog psihosocijalnog tretmana (“Službene novine F BiH” br.63/17)
- Zakon o zabrani diskriminacije („Službene novine BiH“ broj 59/9)

1. PRINCIPI

Potpisnici Protokola će obezbijediti primjenu odredbi ovog Protokola, posebno mjera zaštite prava žrtava, bez diskriminacije po bilo kom osnovu, kao što je spol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili neko drugo mišljenje, nacionalno ili društveno porijeklo, pripadnost nacionalnoj manjini, imovina, rođenje, seksualno opredjeljenje, rodni identitet, uzrast, zdravstveno stanje, invaliditet, bračno stanje, status migranta ili izbjeglice, ili neki drugi status.

Posebne mjere neophodne za sprečavanje i zaštitu žena od rodno zasnovanog nasilja ne smatraju se diskriminacijom i u skladu su sa ustavnim i pravnim okvirom Bosne i Hercegovine (pogledati poglavlje: Pravni okvir).

Potpisnici Protokola će se uzdržati od učešća u bilo kakvom činu nasilja nad bilo kojom osobom, osuditi čin nasilja prema svima u svom radnom i privatnom okruženju i obezbijediti da državni organi, zvaničnici, službenici, ustanove i drugi akteri koji nastupaju u ime države postupaju u skladu sa ovom obavezom.

Potpisnici Protokola će preduzeti neophodne zakonodavne ili druge mjere zaštite svih žrtava od daljeg nasilja, te omogućiti svaku pravnu zaštitu i dosadašnjim žrtvama ako su to prijavile same žrtve ili o tome postoje saznanja bilo koje ustanove i institucije.

Potpisnice Protokola će obezbijediti da mjere koje preduzimaju ispunjavaju sljedeće kriterije:

- Da su zasnovane na razumijevanju nasilja nad žrtvama i nasilja u porodici iz rodne perspektive i da su usmjerene na ljudska prava i bezbjednost;
- Da su zasnovane na integrisanom pristupu koji uzima u obzir odnos između žrtava, žena, djece i njihovog šireg društvenog okruženja;
- Imaju za cilj izbjegavanje sekundarne viktimizacije;
- Imaju za cilj osnaživanje i ekonomsku nezavisnost žena žrtava nasilja;
- Da odgovaraju na specifične potrebe ugroženih osoba, uključujući i djecu-žrtve, i da su im dostupne.

2. POTPISNICI PROTOKOLA

2.1. GRAD MOSTAR

- Grad Mostar će obavezati nadležnu službu za obavezno i uredno vođenje evidencije iz oblasti nasilja u porodici, da u saradnji sa nadležnim službama i ustanovama kojima je osnivač Grad podnosi izvještaj o stanju nasilja u porodici jednom godišnje Gradskom vijeću, potom da izradi preporuke o mjerama koje je neophodno poduzeti s ciljem prevencije i suzbijanja uzroka nasilja u porodici.
- Gradsko vijeće će javno objavljivati usvojeni izvještaj o stanju nasilja u obitelji, zajedno sa svojim zaključcima, preporukama i zaduženjima.
- Grad Mostar se obavezuje da će postupati u skladu sa smjernicama Gender centra Federacije Bosne i Hercegovine.
- Grad Mostar će provoditi preventivne i informativne kampanje koje će građanima upućivati poruke o nasilju u porodici kao ozbiljnom društvenom problem i priključivati se međunarodnim kampanjama koje su posvećene ovom problemu.

2.2. POLICIJSKA UPRAVA MOSTAR

Cilj postupanja policije shodno Protokolu je da zaštiti žrtvu od nasilja u porodici, odnosno da radi na suzbijanju nasilja u porodici u funkciji zaštite zdravlja porodice i sprečavanja međugeneracijskog prijenosa nasilja u porodici. Provođenje proaktivne strategije prevencije: ubistava, samoubistava, nanošenja teških tjelesnih povreda, fizičkog i psihičkog zlostavljanja, spolnih delikata, udaljenja djece i maloljetnika iz roditeljskog doma, odnosno žrtve iz porodice, takođe je jedan od ciljeva policije po Protokolu postupanja, kao i rad na: suzbijanju maloljetničke delinkvencije, jačanju krivičnopravne zaštite djece i maloljetnika, suzbijanju zloupotrebe opojnih droga i drugih ovisnosti, te postizanju ravnopravnosti spolova.

U slučaju zaprimanja (na bilo koji način i od bilo koga) dojave o nasilju ili zaprimanja zahtjeva za pružanje pomoći osobi izloženoj bilo kojem obliku ili vrsti nasilja u porodici, službena osoba dužna je postupati na sljedeći način:

- Odmah i bez odlaganja uputiti na mjesto događaja, kada je moguće, najmanje dva policijska službenika/ce (po mogućnosti različitog spola) radi pružanja intervencije. Temeljem uvida u zatečeno stanje odmah poduzimati mjere i radnje u cilju trenutne zaštite i pružanja potrebne zdravstvene i druge pomoći osobi izloženoj nasilju, te sprečavanja počinitelja u daljnjem nasilničkom ponašanju;
- Policijski službenici/ce koji su upućeni na intervenciju i provjeru prijave o zatečenom stanju putem sredstava za komunikaciju izvjestit će rukovodioca smjene u policijskoj stanici;
- Rukovodilac smjene u policijskoj stanici popunit će potrebne podatke u Zapisnik o pruženoj intervenciji povodom prijave nasilja u porodici u skladu sa Pravilnikom (obrazac vidjeti kod policije i dodati kao prilog);
- Pribaviti podatke i prikupiti obavijesti potrebne za razjašnjavanje i dokazivanje nasilja u porodici ili nekog drugog prekršaja, odnosno krivičnog djela počinjenog nasiljem u porodici, a za koje se postupa po službenoj dužnosti;
- Pribaviti podatke i prikupiti obavijesti na način kojim će se osobi za koju je prijavljeno ili se pretpostavlja da je izložena nasilju, pružiti mogućnost da policijskom službeniku/ci neometano i bez straha u odvojenim prostorijama, bez prisutnosti počinitelja nasilja, saopšte sve obavijesti relevantne za utvrđivanje počinjenog nasilja. Pri tome treba posebno uzimati u obzir sve obavijesti koje se tiču okolnosti vezanih uz trajanje, kontinuitet i način počinjenog nasilja, eventualno ranije nasilje te jesu li nadležna tijela već postupala u slučaju nasilja u porodici i u kojem opsegu.

- Potrebno je posebnu pažnju usmjeriti na to da li su djeca bila izložena nasilju, odnosno da li su bila prisutna činjenu nasilja. O tome treba sačiniti službenu zabilješku u kojoj je potrebno na precizan način unijeti sadržaj navoda žrtve o činjenicama;
- Upoznati počinitelja nasilja s mjerama koje će se protiv njega poduzeti, a s ciljem trenutnog prekidanja nasilja i pomoći počinitelju u promjeni ponašanja;
  - Privesti izvršioca/počinitelja nasilja u porodici u prostorije policijske stanice radi zadržavanja, nadležnom Kantonalnom tužilaštvu podnijeti Izvještaj o učinjenom nasilju u porodici, te ukoliko je potrebno, uz saglasnost tužitelja, izvršioca/počinitelja privesti Kantonalnom tužitelju, u skladu sa važećim zakonskim propisima;
  - Ovisno o utvrđenim okolnostima/činjenicama i ispunjenim uslovima tražiti izricanje odgovarajućih zaštitnih mjera u skladu sa Zakonom o zaštiti od nasilja u porodici FBiH (Sl. Novine Federacije BiH br. 20/13), i uputiti Zahtjev općinskom sudu prekršajnom odjeljenju za izricanje zaštitne mjere, u skladu sa Pravilnikom;
  - Podnošenjem zahtjeva za izricanje zaštitne mjere (iz čl.11 Pravilnika o načinu provođenja zaštitnih mjera za počinioca nasilja u porodici koje su u nadležnosti policije), policijski službenik je dužan nadležnom Tužilaštvu podnijeti i Izvještaj o počinjenom krivičnom djelu ako postoje osnovi sumnje da je počinilac nasilja počinio i krivično djelo iz čl.222 KZ FBiH;
  - Policijski službenici/ce koji su priveli počinitelja nasilja u porodici nadležnom Kantonalnom tužitelju, dužni su saznati odluku tužitelja o određivanju pritvora ili ako tužitelj nije odredio pritvor, dužni su o tome odmah izvijestiti osobu izloženu nasilju;
  - Tokom postupanja policijski službenici/ce dužni su na primjeren i jasan način upoznati žrtvu nasilja s njenim zakonskim pravima, posebno zaštitnim mjerama sukladno Zakonu o zaštiti od nasilja u porodici, kao i uslovima njihovog izricanja i primjene, te mjerama i radnjama koje će u daljnjem postupanju policija poduzeti protiv izvršioca/počinitelja nasilja, a koje su važne za zaštitu njene sigurnosti (npr. o privođenju izvršioca/počinitelja u prostor policije, o eventualnom zadržavanju i određivanju pritvora prema izvršiocu/počinitelju od strane tužitelja, o puštanju počinitelja odmah nakon poduzetog ispitivanja, o važnosti samozaštitnog ponašanja i saradničkog odnosa žrtve na način kojim će saradivati sa policijskim službenicima u ostvarivanju svoje sigurnosti, o adresaru ustanova, organizacija i ostalih institucija koje pružaju pomoć, podršku i zaštitu žrtvama nasilja u porodici, o mogućnostima sklanjanja žrtve u odgovarajuće sklonište za žrtve nasilja u porodici);
  - Ukoliko je žrtvi nasilja neophodan i potreban smještaj u sigurnu kuću za žrtve nasilja u porodici, kontaktirati Udruženje „Žena BiH“;
  - Ukoliko je potrebno hitno zbrinuti žrtvu porodičnog nasilja, dijete ili maloljetnika, ili obaviti informativni razgovor s djetetom ili maloljetnikom, odmah zatražiti dolazak i intervenciju socijalnog radnika/ce Centra za socijalni rad, radi zbrinjavanja i zaštite djeteta vodeći računa da boravak u policijskoj stanici bude što kraći;
  - U slučaju smještaja žrtve u sigurnu kuću, policijski službenici štitiće tajnost podataka koja podrazumjeva neodavanje lokacije gdje se žrtva nalazi;
  - U slučaju da osoba ne želi da prijavi da je bila žrtva nasilja, da li zbog osjećanja nezaštićenosti, nesigurnosti, straha od budućeg nasilja, emotivne i ekonomske vazanosti za partnera, sramote ili stida, te nade da će nasilje prestati, odnosno da se više neće ponoviti, policijski službenici kroz obavljene razgovor najprije trebaju ohrabriti žrtvu, upoznati je sa njenim pravima i pridobiti njeno povjerenje, kako bi ista pristala na saradnju i procesuiranje izvršioca;
  - Ukoliko nadležni sud izrekne zaštitne mjere iz člana 9. stav 1. tačke 1.,2., i 4. Zakona o zaštiti od nasilja u porodici FBiH, policija će provoditi ove zaštitne mjere na način propisan Pravilnikom o načinu provođenja zaštitnih mjera koje su u nadležnosti policije;
  - Popuniti i sačiniti Zapisnik o pruženoj intervenciji povodom prijave nasilja u porodici i popuniti obrasce o učinjenom nasilju u porodici;
  - U slučaju da je nasilje u porodici počinjeno od strane osobe liječene od alkoholizma ili drugih ovisnosti i/ili osobe s duševnim smetnjama, o tome odmah obavijestiti centar za socijalni rad i centar za mentalno zdravlje s ciljem poduzimanja zakonom predviđenih ovlaštenja;
  - U slučaju da zaštitne mjere budu izrečene u skladu sa Zakonom o zaštiti od nasilja u porodici Federacije Bosne i Hercegovine, izraditi plan sigurnosti za žrtvu nasilja, te istu upoznati sa

- planiranim mjerama iz plana i učiniti joj dostupnim sve brojeve telefona za pomoć;
- Nadležni policijski službenici postupaju sukladno zakonu o nasilju u porodici kao i pravilniku o načinu provođenja zaštitnih mjera koje su u nadležnosti policije.

2.3. USTANOVA “CENTAR ZA SOCIJALNI RAD GRADA MOSTARA”

Osnovni ciljevi Ustanove “Centar za socijalni rad Grada Mostara” u postupanju po Protokolu je unapređenje zaštite žrtava nasilja u porodici, prevencija nasilja u porodici, realizacija zaštitnih mjera i praćenje njihove realizacije, ostvarivanje prava iz oblasti socijalne zaštite žrtava nasilja i dobrobit osoba izloženih nasilju.

Navedeni ciljevi Ustanove “Centara za socijalni rad Grada Mostara” realizuju se na sljedeći način:

- Zaposlenik/ica Centra koji u obavljanju svoje dužnosti saznaju za počinjene radnje nasilja u porodici, dužni su odmah po saznanju prijaviti počinjene radnje nasilja u porodici Policijskoj upravi Mostar
- Odmah, bez odlaganja, kontaktirati žrtvu nasilja, u slučajevima kada se o nasilju sazna od drugih institucija;
- Po mogućnosti odrediti jednu osobu za vođenje slučaja sa kojom će žrtva nasilja uvijek kontaktirati (voditelj slučaja);
- U kontaktu sa žrtvom nasilja u porodici, zaposlenik/ca Centra je dužan postupati sa posebnim senzibilitetom za problem porodičnog nasilja, upoznati žrtvu sa zakonskim pravima na zaštitu od svakog oblika nasilja i informisati je na okolnosti uslova pod kojima može ostvariti svoja prava;
- Ukoliko je žrtvi nasilja potreban siguran smještaj, zaposlenik/ca Centra, radi na zbrinjavanju žrtve nasilja u saradnji sa zaposlenicima Udruženja ”Žena BiH”, a ako je neophodno provodi ga u pratnji službenika policije;
- Zaposlenik/ca Centra dužan je odazvati se pozivu službenika policije radi zbrinjavanja djeteta žrtve nasilja u porodici;
- Radi dodatnog utvrđivanja činjeničnog stanja zaposlenik Centra će ostvariti saradnju sa odgojno-obrazovnim ustanovama, te sa zdravstvenim ustanovama i ostalim odgovornim licima i ustanovama koje bi mogle dati relevantne informacije o svim okolnostima počinjenog nasilja.
- Zaposlenik Centra će o svakoj preduzetoj procesnoj radnji u predmetu nasilja u porodici sačiniti službenu zabilješku i/ili zapisnik o saslušanju stranke.
- Centar za socijalni rad Mostar saraduje sa sudom i dužan je voditi evidenciju o izrečenim zaštitnim mjerama licima kojima je izrečena zaštitna mjera zbog počinjenja nasilja u porodici. Nadalje je Centar dužan saradivati sa odgovornim licima prilikom provođenja izrečene mjere prema nasilniku.
- Na pismeni ili usmeni zahtjev Tužilaštva ili Uprave policije Mostar i Ministarstva unutrašnjih poslova HNK, Centri za socijalni rad dužni su dostaviti Izvještaj, Zabilješku, socijalnu anamnezu i druge relevantne dokumente za konkretni slučaj.
- Uputit će žrtvu nasilja i partnera/počinitelja nasilja na savjetodavno-terapijski rad u odgovarajuće stručne institucije ili NVO.

2.4. JZU DOM ZDRAVLJA

- Zdravstveni radnici koji tokom obavljanja svoje dužnosti saznaju za učinjeno nasilje u porodici dužni su prijaviti nasilje (Zakon o zaštiti od nasilja u porodici član 8.st.1).
- ZU Dom zdravlja dužna je žrtvi nasilja pružiti sveukupnu zdravstvenu zaštitu u cilju očuvanja fizičkog i psihičkog zdravlja žrtve kao i sanacije nastalih povreda i trauma. U slučaju sumnje da je povreda ili zdravstveno stanje posljedica nasilja u porodici, zdravstveni radnik je dužan posebno obzirno razgovarati s osobom za koju se sumnja da je žrtva nasilja i navesti je da mu se kao

zdravstvenom radniku povjeri o postojanju nasilja u porodici, te saznati što više okolnosti u vezi s povredom ili zdravstvenim stanjem žrtve;

- Za prijavljivanje nasilja nije potrebna saglasnost pacijenta;
- Pacijent/žrtva nasilja se tretira kao prioritet kod pružanja prve ljekarske pomoći shodno težini povrede u odnosu na medicinske indikacije ostalih pacijenata;
- Ljekar će utvrditi uzroke i način nastanka povrede i obaviti potpun zdravstveni pregled, a u slučaju potrebe uputiti žrtvu nasilja na dalju obradu;
- Osoba koja prijavljuje nasilje, činjenice i izjave pacijenta i/ili pratioca evidentira u karton pacijenta ili u protokol sa obaveznim datumom;
- Ukoliko postoje fizičke promjene na tijelu pacijenta, potrebno ih je evidentirati i opisati u kartonu pacijenta ili protokola. Nakon evidencije u kartonu/protokolu pacijenta, ljekar bi trebao pročitati pacijentu napisano i zahtjevati od pacijenta da te navode potvrdi svojim potpisom;
- Šefovi službi i odgovorne medicinske sestre/tehničari službi, obavezni su obezbjediti da se sa ovim Protokolom upozna svo medicinsko osoblje;
- Obaveza je svih zdravstvenih radnika da sva saznanja o pacijentu/žrtvi nasilja čuvaju kao profesionalnu tajnu;
- Na traženje nadležnih organa pravosuđa ili policije sva dokumentacija se dostavlja službenim putem;
- Šefovi službi, medicinske sestre/tehničari službi odgovorni su za primjenu ovog Protokola;
- Direktor i glavna sestra zdravstvene ustanove vrše periodičnu kontrolu, provjeru pravilnosti primjene ovog Protokola;
- Ukoliko je žrtva nasilja osoba sa duševnim smetnjama ili osoba liječena od alkoholizma i drugih ovisnosti, po potrebi je ljekar upućuje na liječenje u nadležnu ustanovu, odnosno prisilno upućuje na hospitalizaciju. O tome je dužan obavijestiti Policijsku Upravu Mostar i Centar za socijalni rad Mostar;
- JZU Dom zdravlja obavezuje se da će žrtve nasilja tretirati kao hitne slučajeve i ako nemaju zdravstveno osiguranje.
- Jedinstvena evidencija o žrtvama nasilja se vodi kod glavnog tehničara Doma zdravlja.

2.5. ZAVOD ZA ŠKOLSTVO MOSTAR

Cilj protokola o postupanju Zavoda za školstvo Mostar je senzibiliziranje stručnih osoba odgojno-obrazovnih ustanova za pojave nasilja u obitelji koje doživljavaju djeca/učenici, te poduzimanje mjera radi otkrivanja i prijavljivanja problema i pomoći djeci /učenicima.

Navedeni ciljevi realiziraju se na slijedeći način:

- Zavod za školstvo Mostar prati provedbu Programa prevencije i suzbijanja nasilja u školama uvidom u rad obrazovnih ustanova;
- Zavod prati Godišnje programe rada odgojno obrazovnih ustanova koji sadržavaju podatke o bilo kojem obliku nasilja;
- Zavod daje smjernice/savjete o poduzimanju mjera radi pružanja pomoći djetetu/učeniku;
- Zavod ima obavezu provoditi edukacije i stručna usavršavanja u odgojno obrazovnim ustanovama koje realiziraju nastavni plan i program na hrvatskom jeziku ;

- Zavod za školstvo Mostar ostvaruje suradnju u skladu s Međuinstitucijskim protokolom o postupanju u slučajevima nasilja u obrazovnim ustanovama u Hercegovačko-Neretvanskom Kantonu.

2.6 UDRUŽENJE „ŽENA BIH“ MOSTAR

Obaveze Udruženja „Žena BiH“ u provedbi Protokola odnose se na:

- rad SOS linije za pomoć žrtvama nasilja;
- smještaj u Sigurnu kuću;
- socijalno-pravno savjetovanje i rehabilitacija žrtava nasilja;
- koordinacija sa ostalim akterima u radu na slučajevima.

SOS linija za pomoć žrtvama nasilja u porodici:

- Jedinstveni broj SOS linije za podršku i zaštitu žrtava nasilja u porodici je 1265 za
- Federaciju Bosne i Hercegovine;
- Na SOS liniji za Hercegovačko – Neretvanski kanton 24 sata dnevno rade profesionalci Udruženja „Žena BiH“.
- Operater/ka će žrtvu odnosno osobu koja je pozvala SOS liniju upoznati sa njenim pravima, mogućnostima i vidovima podrške pri vladinim i nevladinim organizacijama, i uputiti je na policijsku stanicu i/ili centar za socijalni rad u općini stanovanja;
- Ukoliko tokom zaprimanja poziva preko SOS linije operater/ka zaključi da postoji potreba za hitni smještaj žrtve u sigurnu kuću, operater/ka će kontaktirati policijsku stanicu i/ili centar za socijalni rad u nadležnoj općini, koji će odmah organizovati prevoz žrtve/ava do sigurne kuće;
- Ukoliko žrtva nasilja ili osoba koja je pozvala SOS liniju za pomoć želi da ostane anonimna, operater/ka će je upoznati sa njenim zakonskim pravima, te mogućnostima pomoći i podrške i ispoštovati želju za anonimnošću.

Smještaj u sigurnu kuću

- Smještaj u sigurnu kuću se obavlja na inicijativu Policijske stanice i/ili Centra za socijalni rad, a u koordinaciji sa Udruženjem “Žena BiH”;
- Smještaj u sigurnu kuću se obavezno najavljuje Udruženju “Žena BiH” na broj telefona:
- 036 550 339 ili broj SOS linije 1265, uz obavezno dostavljanje pismenog zahtjeva Centra za socijalni rad ili Policijske stanice (uz opis problema i definisanje očekivanja od Udruženja “Žena BiH”);
- U procesu smještaja žrtve u sigurnu kuću, svi akteri koji rade na slučaju će poštovati
- principe hitnosti i tajnosti;
- Po prijemu žrtve nasilja u sigurnu kuću žrtvi/ama će se pružiti neophodna pomoć kroz
- medicinsku, socijalno-pravnu i psihološku podršku i pomoć (sve po potrebi);

Koordinacija sa ostalim akterima u radu na slučajevima

Uz saglasnost svih potpisnika Protokola, "Žena BiH" u djelokrugu poslova koordinacije obavlja:

- Organizuje redovne i vanredne sastanke predstavnika svih potpisnika protokola, na način da se redovni sastanci organizuju tromjesečno, a najmanje 4 puta godišnje.
- Inicira, prema vlastitoj procjeni, ili na zahtjev jednog ili više potpisnika Protokola i vanredne sastanke svih potpisnika.
- Vanredni sastanci mogu da budu sazvani u situacijama nasilja u porodici u kojima postoje elementi visokog rizika po bezbjednost žrtava, ekstremno teške socijalne prilike u porodici, u situacijama seksualnog nasilja i drugim situacijama koje zahtijevaju brzo i koordinisano djelovanje.
- "Žena BiH" sačinjava zapisnik o redovnim i vanrednim sastancima potpisnika Protokola i dostavlja ga svim potpisnicima. Jednom godišnje, Žena BiH dostavlja izvještaj o provođenju Protokola službi gradonačelnika, odnosno nadležnom odjeljenju općinske uprave.

3. ZAVRŠNE ODREDBE

U slučaju propusta u izvršavanju ili neizvršavanja obaveza od strane nadležnog organa- organizacije ili udruženja preduzet će se sankcije protiv pravnog lica ili uposlenika koji je napravio propust, sve u skladu sa zakonom, ovim pravilnikom i pravilnikom institucije ili organizacije.

Grad Mostar
GRADONAČELNIK
Ljubo Bešlić

PO 02-31-2025
12.02.2020

Poliicijska uprava Mostar
NAČELNIK
Dragan Jelonjić

Ustanova "Centar za socijalni rad Grada Mostara"
DIREKTORICA
Zdravka Marić

Zdravka Marić

JZU Dom zdravlja Mostar
DIREKTOR
Mario Kordić

Mario Kordić

JZU Dom zdravlja "STARI GRAD" Mostar
DIREKTOR
Edin Kapetanović

Edin Kapetanović

Zavod za školstvo Mostar
DIREKTOR
Željko Ćorić

Željko Ćorić

Udruženje "Žena BiH"
IZVRŠNA DIREKTORICA
Dijana Tadić

Dijana Tadić

Prilog

Upitnik za procjenu rizika za Sigurnu kuću

Broj	Pitanja	Da	Ne	Ne znam	Izvor informacija, dodatna pojašnjenja
1.	Da li je trenutni incident rezultirao povredom? Navedi povrede.				
2.	Da li je ovo prva povreda? Da li je incidenata sa povredom bilo i ranije?				
3.	Da li ste veoma uplašeni? Čega se posebno plašite i zašto? Šta mislite da bi počinitelj nasilja (suprug, partner, itd...) mogao da uradi Vama? Nekom drugom, kome? Djeci?				
4.	Da li često vidate članove vaše porodice, roditelje, braću, sestre? Prijatelje? Da li se osjećate izolovano od porodice i prijatelja?				Dati opisno dinamiku društvenog života žrtve?
5.	Da li se osjećate depresivno i da li imate suicidalne misli?				
6.	Da li ste se pokušali razdvajati od počinioca nasilja ranije, tokom prošle godine?				
7.	Da li Vas nasilnik zove, šalje SMS poruke ili prati? Da li ste uplašeni kada se to dešava?				Ako je pozitivan odgovor, opisati sadržaj poruka i komunikacije
8.	Da li se nasilje u posljednje vrijeme dešava češće?				
9.	Da li se nasilje pogoršava u smislu dužine trajanja, težine povreda, uvreda i prijetnji? Opišite.				
10.	Da li nasilnik pokušava da kontroliše sve što radite i/ili da li je pretjerano ljubomoran?				
11.	Da li je koristio oružje ili neke predmete da Vas povrijedi?				
12.	Da li je prijetio da će Vas ubiti ili da će ubiti nekog drugog? Djecu? Vaše roditelje? Bliske prijatelje? Navedite.				
13.	Da li je ikada tokom nasilja pokušao da Vas zadavi, udavi?				
14.	Da li Vas pri nasilju i seksualno zlostavlja?				
15.	Da li ste finansijski zavisni od nasilnika? Da li vam daje novac za lične i kućne potrebe? Da li pravdate trošenje novca i kako?				
16.	Da li je nasilnik imao problem sa: Drogama? Alkoholom Mentalnim bolestima?				

17.	Da li je prijetio da će pokušati samoubistvo i u kojim prilikama?				
18.	Da li je ima naviku da se potuče sa poznanicima, u kafani, na javnom mjestu?				
19.	Da li provjerava vaše kretanje, uhodi Vas ili provjerava da li ste zaista bili tamo gdje ste mu rekli da ste otišli?				
20.	Da li Vas uznemirava praćenjem na ulici i dobacivanjem?				
	Da li Vam prilazi kada ste u društvu sa drugim osobama iako ste razdvojeni/razvedeni?				
21.	Da li Vas ucjenjuje da će vam uzeti djecu ako ga napustite?				
22.	Da li prijeti da će nauditi Vašim najbližim ako ga napustite ili prijavite?				
23.	Da li morate tražiti dozvolu za svaki izlazak iz kuće, odlazak u prodavnicu, ljekaru, frizeru, roditeljima, itd?				
24.	Da li ste Vi i djeca, ili samo Vi, zbog nasilnog ponašanja morali da napustite kuću?				
25.	Da li ste izbacivani iz kuće?				
26.	Da li je pri nasilnim incidentima jurio za vama da Vas povrijedi dok ste vi bježali?				
27.	Da li je cijepao Vašu odjeću i uništavao Vaše lične stvari?				

Udruženje • Association
ŽENA B&H WOMAN

Udruženje “Žena BiH”

Trg Ivana Krndelja 3

88104 Mostar

Bosna I Hercegovina

T: +387 36 550 339

Fax: +387 36 558 526

Email: zenabih@bih.net.ba

Web: www.zenabih.ba

SOS linija za podrška i zaštitu žrtava nasilja u porodici

1265

Projekat: “Bolji pristup servisima zaštite za žene (uključujući one koje pripadaju marginalizovanim grupama) u HNK i regiji Bijeljina” provodi Udruženje Žena BiH u partnerstvu sa Fondacijom Lara iz Bijeljine, uz finansijsku podršku UN WOMEN.